

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/50/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6816010169
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6816010169.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoj Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Jozefa Ryanta, v trestnej veci proti obvinenému P. P., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1,2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. júna 2016, o sťažnosti obvineného, proti uzneseniu Okresného súdu v Revúcej zo dňa 13.06.2016 sp.zn. 3T/7/2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. n e n a h r á d z a u obvineného P. P. väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného P. P. z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu v Revúcej zo dňa 13.06.2016 sp.zn. 3T/7/2016 súd podľa § 238 ods. 3 Tr. por. s poukazom na § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por. ponechal obvineného P. P., nar. XX.XX.XXXX v S. J., trvale bytom Q., C. XXX/XX, tohto času v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici vo väzbe, pretože dôvody väzby uvedené v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. naďalej trvajú.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obvineného P. P., nar. XX.XX.XXXX v S. J., trvale bytom Q., C. XXX/XX, nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť obvinený P. P.. V písomných dôvodoch uviedol, že s rozhodnutím súdu prvého stupňa sa nestotožňuje. Podľa jeho názoru dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. u neho neexistujú, nakoľko pokračovanie trestnej činnosti v prípade jeho osoby neprichádza do úvahy, lebo už jeho samotné väzobné stíhanie predstavuje dostatočné poučenie do konca života. Zdôraznil, že v prípade prepustenia z väzby by do právoplatného skončenia trestného stíhania viedol riadny život poctivého človeka, čím by preukázal možnosť jeho nápravy. Poznamenal, že tiež k užívaniu návykových látok rozhodným spôsobom zmenil svoj postoj, lebo si uvedomil, že ich užívaním si poškodzuje svoje zdravie a týmto robí obrovské starosti svojej rodine. To, že sa mal dopustiť nezákonného konania voči svojej mame úprimne ľutuje a nesmierne sa teší na okamih ich vzájomného stretnutia, kde by sa jej mohol ospravedlniť a ukázať jej, že v jeho osobe môže nájsť oporu, ktorú už i tak pre ňu v ťažkých časoch nesmierne potrebuje. To, že v súčasnej dobe nemá relevantný príjem, nezakladá dôvod, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, a to najmä z dôvodov, na ktoré poukázal vyššie.

Navrhol, aby v jeho prípade došlo k nahradeniu väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a súčasne došlo k uloženiu obmedzenia, spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Má za to, že takýto spôsob nahradenia väzby plne postačuje jednak na dosiahnutie účelu väzby, ako aj na to, že z jeho strany by týmto mu bolo umožnené preukázať, že došlo k radikálnej

zmene postoja ohľadom užívania alkoholu, ako aj iných návykových látok. Záverom vyslovil názor, že v jeho prípade neexistuje žiadny dôvod, prečo by jeho trestné stíhanie nemohlo byť vedené bez jeho izolácie od spoločnosti. Navrhol zrušiť napadnuté uznesenie a jeho prepustiť z väzby na slobodu, hoci aj za súčasného nahradenia väzby dohľadom probačným a mediačným úradníkom.

Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Týmto postupom zistil, že sťažnosť obvineného je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou (§ 185 ods. 1, ods. 2, § 186 ods. 1 Tr. por.) a aj v zákonnej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.).

Na základe tohto postupu odvolací súd zistil, že rozhodnutie súdu v danom prípade je správne a zákonné, či už v tom smere, že súd obvineného ponechal naďalej vo väzbe v zmysle § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por. z dôvodov, že u neho existujú dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., ako aj, že v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Súd prvého stupňa, ktorý vyššie uvedeným spôsobom rozhodol, odôvodnil napadnuté uznesenie najmä tým, že je dôvodná obava, že by obvinený pokračoval v páchaní trestnej činnosti, čo vyplýva z jeho doterajšieho spôsobu života, pretože obvinený je nezamestnaný, požíva alkoholické a iné návykové látky, žije s matkou, od ktorej si pýta peniaze na alkohol a drogy a je tu dôvodná obava, že by sa po prepustení z väzby naďalej dopúšťal trestnej činnosti. Tieto skutočnosti nepriamo potvrdzujú aj závery znaleckého posudku, vykonaného za účelom zistenia závislosti obvineného od návykových látok, z obsahu ktorého vyplynulo, že vyšetrenie u obvineného preukázalo zneužívania viacerých druhov návykových látok a drog, ako aj alkoholu, pričom znalci u neho zistili poruchy psychiky a správania, zapríčinené užívaním viacerých drog, čo viedlo u neho k rozvinutiu najmä psychickej závislosti od drog. Je neprispôsobivý a liečbu závislosti odmieta, pričom pri pokračujúcom spôsobe života, najmä, čo sa týka požívania drog a alkoholu, nemožno vylúčiť opakované protispoločenské konanie aj v budúcnosti. Okrem toho z odpisu registra trestov vyplýva, že obvinený bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný, pričom bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Revúca sp.zn. 2T/61/2014 zo dňa 26.03.2014 pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, výkon trestu mu bol podmienene odložený a zároveň uložený probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorá mu bola uložená v trvaní troch rokov. Zároveň mu súd obligatórne uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu. Skúšobná doba podmienene odsúdenia mala u obvineného uplynúť 23.04.2017.

Tieto závery prvostupňového súdu si osvojil aj odvolací súd, pretože u obvineného existuje obava z pokračovania trestnej činnosti, nakoľko v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmienene odsúdenia pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 Tr. zák., ktorý mu bol uložený vyššie citovaným trestným rozkazom, nemalo nijaký vplyv na to, aby počas skúšobnej doby viedol riadny život. Práve naopak, ani hrozba výkonu trestu odňatia slobody v prípade jeho osoby ho nevedla k tomu, aby sa svojím správaním vyhýbal protispoločenskej činnosti, o čom svedčí aj súčasné trestné stíhanie.

Zákonné podmienky väzby a jej trvania, ako aj spôsob jej nahradenia upravuje Dohovor (čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3), Ústava (čl. 17 ods. 5) a Trestný poriadok (§ 71, § 76, § 79, § 81 a § 81 ods. 1 Tr. por.).

Podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru, má každý právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem zákonného zatknutia alebo iného pozbavenia slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu alebo ak sú oprávnené dôvody sa domnievať, že je potrebné zabrániť v páchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní (písm. c).

Podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru, každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami ods. 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú osobu, splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy, do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por., obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por., obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovie, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por., ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Odvolací súd tak, ako súd prvostupňový dospel k záveru, že trestné stíhanie obvineného Kolomana P. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. sa vedie dôvodne, nakoľko existuje dôvodné podozrenie, že uvedený zločin bol spáchaný, má znaky vyžadované zákonom a existuje aj dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

Dôkazy, ktoré boli doposiaľ zabezpečené, či už výpoveď samotného obvineného, ako aj poškodenej a v neposlednom rade aj listinné dôkazy, ktoré sú súčasťou spisového materiálu, toto podozrenie znásobujú.

U obvineného ide o osobu, ktorá v predchádzajúcom období sa dopustila protispoločenskej činnosti a aj v tomto prípade je dôvodne podozrivá zo spáchania vyššie citovaného zločinu. Za daných okolností dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. u neho reálne existujú.

Tak, ako súd prvostupňový, aj odvolací súd sa zaoberal aj dôvodmi nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, čo mu vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu SR 2ÚS 67/2013-41, z ktorého možno zistiť, že súd alebo sudca pre prípravné konanie, rozhodujúci o väzbe, je oprávnený (vzhľadom na preferenciu osobnej slobody, vyplývajúcej z čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd) a aj povinný skúmať, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obvineného na slobode, za súčasného dozoru probačného a mediačného úradníka.

Odvolací súd poznamenáva, že Dohovor ani judikatúra súdu neukladajú povinnosť orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu nahradiť väzbu obvineného alebo im poskytujú len takúto možnosť. V danom

prípade s prihliadnutím na povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený trestne stíhaný, ani odvolací súd v tomto štádiu konania nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nepovažoval za reálne. Je nutné zdôrazniť, že obvinený je podozrivý z protispoločenskej činnosti, ktorej sa mal dopustiť počas plynutia skúšobnej doby a preto aj jeho kriminálnu minulosť musel odvolací súd tak, ako súd prvostupňový, vziať v úvahu.

Keďže sťažnosť obvineného dôvodná nebola, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.